

מפמ"ר ערבית ועולם הערבים והאסלאם : ד"ר סיגלית שושן

מחברת היחידה : זהבית דבס

יחידת הוראה : מזג אוויר ואילן רמון

إيلان رامون

(20 يونيو 1954—1 فبراير 2003)

"אנחנו עובדים לטובת האנושות, ומהחלל כל העולם שלנו נראה כיחידה אחת בלי גבולות. לכן אני רוצה לקרוא מלמעלה – בואו נעבוד למען השלום ולמען חיים טובים יותר לכל אחד בעולם".
על החתום: אילן רמון, מעבדת החלל קולומביה.

נושא היחידה: מזג אוויר ואילן רמון ז"ל

מטרת היחידה: למידה רב תחומית בנושא מזג אוויר ולמידה על אילן רמון בערבית

אוכלוסיית יעד/ שכבת הגיל: שכבת י' (רמת היחידה: A2)

מס' שיעורים: 3-5 שיעורים

היחידה כוללת את הפעילויות הבאות:

קליטה: האזנה (spoken reception) וקריאה (written reception)

הפקה: דיבור (spoken production) כתיבה (written production)

אינטראקציה

תיווך

מיומנויות דמות הבוגר ביחידה:

אוריינות לשונית (איתור מידע, פרשנות, היסק, הערכה, הבעה בע"פ, הבעה בכתב)

חשיבה ביקורתית (הערכת מידע ומקורות מידע, טיעון, קבלת החלטות, הטלת ספק)

חשיבה יצירתית (סקרנות ומקוריות, גמישות מחשבתית, תעוזה והתמדה, יצירת הקשרים חדשים ויישום)

אוריינות מידע (איתור מידע, הערכת מידע, ארגון מידע, שימוש במידע, הצגת מידע)

כרטיס כניסה: מה אני מסוגל לעשות? התלמיד יענה בצורה של שמש וירח – שמש מסוגל, ירח לא מסוגל.

- * אני מסוגל ללמוד אוצר מילים חדש.
- * אני מסוגל לענות על שאלות פשוטות בהקשר לטקסט.
- * אני מסוגל להבין באמצעות תרגום מילים את הסרטון.
- * אני מסוגל לתרגם משפטים ופסקה קצרה מתוך טקסט.
- * אני מסוגל לחבר שאלות על משפט, על טקסט.
- * אני מסוגל לקרוא טקסט, להבין את עיקרי הדברים ולהשתמש במילון במידת הצורך.
- * אני מסוגל לספר על אילן רמון, על מזג האוויר.
- * אני מסוגל לכתוב פסקה קצרה על מזג האוויר.
- * אני מסוגל לכתוב משפטים ופסקה קצרה על אילן רמון ולהכין תעודת זהות עליו.

פעילות 1: הכרת האיש : אילן רמון

- ✓ מראים [סרטון בערבית](#) על אילן רמון ושואלים בערבית דבורה שאלות מנחות:
שׁו אִסְמו?
מִן הוּ?
וּן וּלְדוּ?
בְּמֵא אִשְׁתְּעִל?
הוּ מִתְזוּג?
כֵּם וּלְד עֵנְדוּ?
שׁו צֵאֵר מְעוּ?
- ✓ מחלקים את הכיתה לקבוצות / לזוגות. כל קבוצה מקבלת עובדות על אילן רמון. לתרגם את המשפטים ולסדר אותם לפי סדר התרחשותם (ניתן להיעזר באוצר המלים בהמשך).
- ✓ כל הכיתה צופה ב**סרטון בערבית** על אילן רמון ובודקים מי מהקבוצות הצליחו לסדר נכון את המשפטים בערבית בהתאם לסרטון.
- ✓ דרך נוספת לעבודה בכיתה: כל תלמיד מקבל משפט לתרגום ולאחר הצפייה בסרטון על כל הכיתה ביחד לסדר את המשפטים לפי הסדר.
- ✓ על התלמידים לחבר שאלה בערבית דבורה לכל משפט.

הפיקוח על הוראת הערבית ועולם הערבים והאסלאם בבתי הספר העבריים
✓ מחליפים בין הקבוצות את השאלות. כל קבוצה מקבלת שאלות של קבוצה אחרת ועליה לענות על השאלות בערבית דבורה.

תמלול הסרטון / המשפטים:

إيلان رامون أول رائد فضاء إسرائيليّ وُلِدَ فِي إِسْرَائِيلَ عام ١٩٥٤

والده إيلعازر فرّ من ألمانيا عام ١٩٣٥

والدته تونيا نجت من معسكر "أوشفيتز".

إيلان رامون أول إسرائيليّ ينطلق رائدا للفضاء

هنا يأتي دخول السوبرمان لرائد الفضاء من إسرائيل

أخذت العديد من الأشياء الخاصة أولاً العلم الإسرائيليّ ووثيقة الإعلان عن

استقلال إسرائيل

كان أول رائد فضاء طلب طعام الحلال والتزم بقدسية السبت في الفضاء

علامات واضحة لخلل في مكوك الفضاء

كولومبيا فقدت ليس هناك ناجين

أخذ هؤلاء الرجال والنساء على عاتقهم مهمة خطيرة

في خدمتهم الإنسانية جمعاء

رامون هو رائد الفضاء الأجنبيّ الوحيد الذي حصل على وسام الشرف في

الفضاء من الكونغرس

من وجهة نظرنا في الفضاء نحن نرى عالماً بلا حدود مليئاً بالسلام والجمال

وندعو في قلوبنا أن تتخيل البشرية كلها العالم كما نراه نحن بلا حدود وأنها

سوف تطمح إلى العيش معا في سلام

כאָוֹל ראִיד פֶּצאַא אִסְרַאִילִי אִשְׁעֵר אַנְנִי אַמְתֵּל כְּמִיַּע אִיְהוּד וְאִסְרַאִילִיִּים

פעילות 2: הכנת תעודת זהות לאילן רמון

بطاقة هوية إيلان رامون:

- تاريخ الولادة: ٢٠ يونيو ١٩٥٤
- مكان الولادة: في إسرائيل في مدينة تلّ أبيب.
- الزوجة: تزوّج من رونا ولهم أربعة أولاد.
- أولاد: كان له ابن طيار مات في تحطم طائرة ١٦ F-.
- الشغل: طيار حربي في سلاح الجو الإسرائيلي.
- إنجازات: قصف المفاعل النووي العراقي سنة ١٩٨١.
- أول رائد فضاء إسرائيلي في التاريخ.
- موت: في الأول من شباط / فبراير في انفجار المكوك الفضائي "كولومبيا" فوق تكساس قبل قليل من هبوطها.

إيلان رَامُون - أَلْمُفْرَدَات

تَحَطُّمٌ - התרסקות	إِنْفِجَارٌ - פיצוץ
حَرْبِيٌّ - קרבי	مَكْوَكٌ فَضَائِيٌّ - מעבורת חלל
سِلَاحُ الْجَوِّ - חיל האוויר	فَوْقَ - מעל
قَصْفَ - הפציע	نَوَوِيٌّ - גרעיני
رَائِدُ فِضَاءٍ - אסטרונאוט	فَرٌّ - ברח, נמלט
جَمِيعٌ = كُلٌّ - כל	مُعَسَّكِرٌ - מחנה
رَجُلٌ (ج) رِجَالٌ - איש, גבר	إِمْرَأَةٌ (ج) نِسَاءٌ - אישה
مُهَمَّةٌ - משימה	خَطِيرٌ - מסוכן
أَجْنَبِيٌّ - זר, נוכרי	وَحِيدٌ - יחיד
حَصَلَ عَلَى - השיג, זכה ב...	وُجْهَةٌ نَظَرٌ - נקודת מבט, השקפה
عَالَمٌ - עולם	حُدُودٌ - גבול
دَعَا (עתיד) يَدْعُو - קרא, הזמין	قُلُوبٌ - לב
تَخَيَّلٌ - דמיון	الْبَشَرِيَّةُ - האנושות
طَمَحَ إِلَى - שאף ל...	عَاشَ (מצדר) عَيْشٌ - חי

פעילות 3: אנסין עם שאלות באותו נושא

פרק ראשון - הבנת הנקרא

קראו את הקטע שלפניכם.

"בירישיית" .. אَوَّلَ مَرْكَبَةِ فِضَائِيَّةٍ إِسْرَائِيلِيَّةٍ (חללית)

إِلَى الْقَمَرِ (ירח)

"בירישיית" - אَوَّلَ كَلِمَةٍ فِي التَّوْرَةِ وَاسْمَ مَرْكَبَةِ فِضَائِيَّةٍ إِسْرَائِيلِيَّةٍ صَغِيرَةٍ. أَقْلَعَتِ (המריאה) الْمَرْكَبَةُ الْفِضَائِيَّةُ يَوْمَ الْجُمُعَةِ الْمَاضِي مِنْ "فلوريدا" لِمُدَّةِ سَبْعَةِ أَسَابِيعٍ وَتَهْبُطُ (1) عَلَى الْقَمَرِ يَوْمَ الْخَمِيسِ 11.4.19 .

قَالَتِ الْيَوْمَ مُنْظَّمَةٌ (2) "spaceil" لِصَحِيفَةِ "جِيورזלִימ בּוֹסֵת": "هَذَا يَوْمٌ تَارِيخِيٌّ (3) لوزارة العلوم والتكنولوجيا. إسرائيل هي الدولة الرابعة بعد الولايات المتحدة وروسيا والصين لها مركبة فضائية في القمر. كُتِبَ عَلَيْهَا بِاللُّغَةِ الْعِبْرِيَّةِ": الشَّعْبُ الْيَهُودِيُّ حَيٌّ!" وَهِيَ تَحْمِلُ (نوشאת) كِتَابَ التَّوْرَةِ. اجْتَمَعَ قَبْلَ أُسْبُوعٍ رَئِيسُ الدَّوْلَةِ "رُوبِي رِيْفَلِينَ" مَعَ الْمُهَنْدِسِينَ وَرَحَّبَ (4) (بִירָד) بِهِمْ عَنِ الْمَشْرُوعِ (5) (פרויקט) الَّذِي يُكَلِّفُ (6) مَبْلَغَ ٤٠ مَلْيُونِ دُولَارٍ.

מדינת ישראל
המזכירות הפדגוגית
אגף שפות
הפיקוח על הוראת הערבית ועולם הערבים והאסלאם בבתי הספר העבריים

ענו על שישה סעיפים. על חמישה מהסעיפים 1 - 6 ועל סעיף 7 (חובה!)
שימו לב: יש לענות בערבית אלא אם כן צוין אחרת.
ניקוד אינו נדרש כלל.

1. ענו בעברית או בערבית: مَا هِيَ "بِيرِيثِيْت"?

2. اُكْتُبُوا صَحَّحْ أَوْ غَلَطْ נכון / לא נכון: החללית תנחת על הירח ביום שישי

3. חברת "spaceil" אמרה:

א. "משרד המדע והטכנולוגיה מברך על הפרויקט".

ב. "ישראל היא המדינה השלישית שלה חללית על הירח".

ג. "זהו יום היסטורי למשרד המדע והטכנולוגיה".

4. כתבו בעברית למי אמרה חברת "spaceil" את המשפט שבחרתם בשאלה 3?

5. ענו בעברית או בערבית: أَلْكَلِمَةُ: "عَلَيْهَا" (سَطْرُ 6) تَعُودُ إِلَى

أَلْكَلِمَةُ: "بِهِمْ" (سَطْرُ 8) تَعُودُ إِلَى

6. לפניכם שלושה משפטים המתארים את המוזכר בטקסט. כתבו בספרות את סדר התרחשותם:

א. اجْتَمَعَ رَئِيسُ الدَّوْلَةِ مَعَ مُهَنْدِسِي الْمَشْرُوعِ (פרויקט)

ב. أَقْلَعَتِ (המריאה) الْمَرْكَبَةُ الْفَضَائِيَّةُ إِلَى الْقَمَرِ

מדינת ישראל
המזכירות הפדגוגית
אגף שפות
הפיקוח על הוראת הערבית ועולם הערבים והאסלאם בבתי הספר העבריים

ج. قَالَتْ مُنْظَمَةٌ "spaceil" فِي صَحِيفَةِ "جِيورزَالِيم بُوسْت" ...

ענו על שאלה 7 (חובה!)

לפניכם סיכום קצר של הקטע. השלימו בעברית מלה אחת בכל מקום המסומן בקו.

החללית "בראשית" המריאה מהעיר _____ כשכתוב עליה:

ושהיא נושאת עמה _____

_____ עלות הפרוייקט 40 _____

פרק שני - ידיעת הפועל

בקטע שקראתם מסומנות שש מילים במספרים (1)-(6).

בחרו בארבע מהן. כתבו את השורש, את הבניין, את הצורה הדקדוקית (זמן) ואת הגוף של המילים שבחרתם.

(את הבניין אפשר לבטא במשקל ו / או במספר).

דוגמה: המילה: أَكْتَبِي השורש; كتب הבניין: فَعَّلَ / 2 הצורה הדקדוקית: ציווי הגוף: נוכח/ أَنْتَ

המילה	שורש	בנין	צורה דקדוקית	גוף
تَهْبُطُ				
مُنْظَمَةٌ				
تَأْرِيخ				
رَحَبَ				
مَشْرُوع				
يُكَلِّفُ				

פעילויות נוספות

- * על התלמידים לכתוב כתיבה חופשית על מה קרה / מה הרגישו.
- * על התלמידים להכין 10 משפטים בערבית הקשורים לאילן רמון.
- * להכין תעודות זהות על אילן רמון.
- * על התלמידים לכתוב מכתבים בערבית הקשורים לאילן רמון.

✓ קישורים נוספים:

1. [מצגת אילן רמון](#) / דבס זהבית
2. [קישור לסקרני חלל](#) / סוכנות החלל הישראלית
3. [אולימפיאדת החלל ע"ש אילן רמון / أولمبيادة الفضاء على اسم إيلان رامون للمرحلة الابتدائية، لسنة 2020/2021](#)
4. [היום לפני 16 שנה](#) / כאן 11

שילוב עם תחום דעת נוסף: מדעים

בטיסת החלל של המעבורת "קולומביה" השתתף אילן רמון בתפעול ניסויי ישראלי בנושא אבק, שתוכנן באוניברסיטת תל אביב, כדי לחקור כיצד משפיעות סופות אבק על המזרח התיכון, וכן ניסויים נוספים בתחומים ביולוגיה ופיזיקה. אנחנו נחבר את השיעור בערבית למזג האוויר. התלמידים יחפשו במרשתת מה היה מזג האוויר בזמן ההמראה או הנחיתה.

- ✓ המורה תשאל שאלות בנושא מזג האוויר הקשורות לאילן רמון:
- 1. כיף פאנת דרג'את (א) לחרארה? חארה / בארה / שוב / מע'ימה / לטיפה.
- 2. א(ל)ג' פי יום הבוט / אקלאע מכוכ (א) לפצ'אא כאן בארה.

3. צחֹ אֵן ח'טא: תחטם מכופ (א)לפצ'אא עשאן (אל)ריאח (אל)שדידה.
4. מאת אילן רמון פי פצל (אל)ציף / (אל)שתאא / (אל)רביע / (אל)ח'ריף.

מזג האוויר

(מתוך יחידת הלימוד, תכנית הלימודים החדשה, הפיקוח לערבית):

✓ התלמידים יאזינו ויענו על השאלות:

1. פי אי דולה אד'יעת (אל)נשרה (א)לג'ויֹה?
2. כִּיף ראח יכּון (אל)טקס יום (א)לאַתנין (אל)תלאַתהּ ו(א)לאַרבֵּעֵאא?
3. אי יום פּאן (א)ליום אלִי אד'יעת (אל)נשרה (א)לג'ויֹה?
4. שו כאן (אל)תאריח' פי יום אד'אעת (אל)נשרה (א)לג'ויֹה?
5. כִּיף פּאן (אל)טקס פי יום (אל)נשרה (א)לג'ויֹה?
6. כִּיף (אל)טקס (א)ליום?
7. אי יום (א)ליום?

שאלות כלליות:

1. كيف الطّقس عادةً في إسرائيل؟ في الصّيف وفي الشّتاء؟ وفي الرّبيع وفي الخريف؟
כִּיף (אל)טקס עאדתן פי אִסְרָאֵל? פי (אל)צִיפּ וּפִי (אל)שֵׁתָאא? וּפִי (אל)רְבִיעַ וּפִי (אל)ח'רִיף?
2. أيّ فصلٍ بتفضّل؟ אי פצל בתפצל?

3. **כִּיֵּף الطَّغْسُ اليَوْمِ وَكَيْفَ كَانَ إِمْبَارِحَ؟** כִּיֵּף (אל)טְקֵס (א)לִיזוּם וְכִיֵּף
כָּאן אַמְבָּרַח?

4. **כִּיֵּף رَاح يَكُون الطَّغْسُ بُكْرًا؟** כִּיֵּף רָאח יְכוֹן (אל)טְקֵס בְּכָרָא?

פעילות מסכמת:

התלמידים ישדרו כתבה על אילן רמון כולל מזג האוויר.

אוצר מלים (לפי סדר א-ב)

אתמול - אַמְבָּרַח	אביב - רְבִיעַ
בערך - חֶזְאֵלִי	בהיר - צָאפִי
גשם לפרקים - אַמְטָאר	גשם - מְטָר (ר) אַמְטָאר
	מִתְפָּרֵקָה
היה - כָּאן (עתיד) יְכוֹן	גשם מקומי - זְחָאת מְחִלִּיָּה
זה - הַדָּא	התחיל - בְּדָא (עתיד) בִּיבְדָא
חורף - שְׂתָאָא	חום - שׁוּב - חָאָרֶֹ
יום הכי חם - אַחְמָא יוֹם	חלש - צ'עִיף
ירד - אַנְחַפְצָא (עתיד) בִּינְחַפְצָא	יפה - חִלּוּ
לפרקים - מִתְפָּרֵקָה	יש גשם - (אל)דְנִיָּא בְּתִשְׁתִּי
מזג האוויר יפה - א(ל)טְקֵס חִלּוּ	מזג האוויר - חָאלַת א(ל)טְקֵס
מחר - בְּכָרָא	מזג אוויר נעים - (אל)ג'ן לְטִיף
	מעונן - מְעֵיִם
נוטה - מֵאָאֵל (ר) מֵאָאֵלִין	מעלות החום - דְרָג'אַת (א)לְחָרָאָה
נשאר - בְּקָא (עתיד) בִּיבְקָא	נעים - לְטִיף
סיכוי קלוש - פְּרָצָה צ'עִיפָה	נשב - נִשְׁט (עתיד) בִּינְשִׁט
עלה - אָרְתַפַּע (עתיד) בִּירְתַפַּע	סתיו - ח'רִיף
צפוי - מִתְזַקֵּעַ	ענן - עֵיִמָּה (ר) עֵיִוִם
קיץ - צִיף	קור - בְּרָד

כרטיס יציאה: מה אני מסוגל לעשות? התלמיד יענה בצורה של שמש וירח – שמש מסוגל, ירח לא מסוגל.

- אני מסוגל ללמוד אוצר מילים חדש.
- אני מסוגל לענות על שאלות פשוטות בהקשר לטקסט.
- אני מסוגל להבין באמצעות תרגום מילים את הסרטון.
- אני מסוגל לתרגם משפטים ופסקה קצרה מתוך טקסט.
- אני מסוגל לחבר שאלות על משפט, על טקסט.
- אני מסוגל לקרוא טקסט, להבין את עיקרי הדברים ולהשתמש במילון במידת הצורך.
- אני מסוגל לספר על אילן רמון, על מזג האוויר.
- אני מסוגל לכתוב פסקה קצרה על מזג האוויר.
- אני מסוגל לכתוב משפטים ופסקה קצרה על אילן רמון ולהכין תעודת זהות עליו.